

DRUGS DE BAAS!

kan jij **minderen** met **drugs** mét hulp?
wil jij **stoppen** alcohol zonder

DRUGS de baas ?!

- Voorbereiding
- Team
- Bekendmaking
- Screening

- Start en verloop
- Deelnemersgroep
- Doel en inhoud
- Gesprekken

- Storende en ondersteunende factoren
- Evaluatie

- Reflecties

Voorbereiding

- Indienen dossier:
 - werkbezoek in UK (2010) + 'Programme Manual' van het 'Short Duration Programme' van Phoenix Futures UK

- de eigen ervaring

- eerste contact en intentieverklaring gevangenis Gent

Voorbereiding

- Toekenning project
- Planning project
 - van 28 september tot 6 november 2015
VM van 09.30 tot 11.45 - NM van 13.00 tot 15.00
op ma, woe en vrij
 - na opstart reguliere vormingsaanbod begin september
 - halen we **voldoende deelnemers?**
 - overlappend met engagementen in Ruiselede en Brugge
 - **voltijds** gevangeniswerk

sinds 2001	sinds 2003	sinds 2010	okt-nov 2015
2 groepen	2 vaste groepen	4 groepen	2 vaste groepen
1 x/14 d (1u30)	wekelijks (2u)	1 x/14 d (1u30)	3 x/week (1u30)
doorlopend	van okt-mei	doorlopend	eenmalig
± 8 deelnemers	± 8 deelnemers	± 5 deelnemers	± 8 deelnemers
terugvalpreventie	terugvalpreventie productinfo	toegepaste terugvalpreventie	terugvalpreventie productinfo schadebeperking problemsolving
werkschrift	werkschrift	/	werkschrift

Team

- Dirk Calle en Tim Delandsheere (De Kiem)
 - > vormingssessies (samen opstarten)
 - > en individuele gesprekken (aanklampend werken)
- Marieke Bossuyt (studente UGent)
 - > registratie
- Tessa Windelinckx (Sputenruil), Fien Dedeken (CAP) en Sam Landuyt (JWW)
 - > gastsprekers
- Elke Cole – Lies Deckers - Stijn Vandevelde (UGent)
 - > onderzoek

Bekendmaking

- Drie **flyer**acties naar de gedetineerden
- Een **folder** voor de doorverwijzers
- **Overleg**vergaderingen met directie, JWW, PSD en stuurgroep drugs
- Voldoende **aanwezigheid** en tijd voor informeel contact
 - **draagvlak creëren !**

Flyers

kan... **minderen** met
wil jij **stoppen** **drugs** mét hulp?
alcohol zonder

DRUGS DE BAAS!

een nieuwe vorming in oktober

Zijn je DRUGS de baas, of ben jij je DRUGS de baas?!

VOOR WIE ?

Voor al wie zijn alcohol- of druggebruik beter onder controle wil krijgen met zicht op invrijheidstelling en zijn eigen gedrag in vraag wil stellen.

WAT ?

Informatie over de risico's van de middelen die je gebruikt en over hoe je de schade kan beperken.

Tips om je motivatie te versterken en uit de problemen te blijven en info over mogelijke hulp na de gevangenis. Ondersteuning in je keuzes voor de toekomst en in je vaardigheden om met problemen om te gaan.

Wie de vorming voleindigt ontvangt een deelnameattest.

WANNEER ?

6 weken van 28 september tot 6 november 2015.

Wekelijks op maandag, woensdag en vrijdag, telkens van 09u30 tot 11u45 of van 13u00 tot 15u00.

WIL JE MEER WETEN ?

Vraag een kennismakingsgesprek met Tim en Dirk van DRUGS de baas?! via een rapportbriefje naar het CAP en vermeld '*kandidaat voor DRUGS de baas?!.*'

Screening

- **38 aanmeldingen** (al dan niet via CAP)
- 3 personen niet gezien voor gesprek (vrij of op transfer)
- Screening op profiel en beschikbaarheid ifv werk en bezoek
- Accent op **geen vrijblijvendheid**
 - >< bestaande cultuur is eerder vrijblijvend
- **35 gescreende personen** (soms met 2 gesprekken):
 - 3 gaan vrij
 - 1 gaat op transfer voor start project
 - 1 annuleert z'n aanvraag
 - 3 worden als reserve kandidaat weerhouden
 - 4 personen worden niet weerhouden
 - **20 personen** worden wél **weerhouden om te starten**
 - VM: 4 mannen en 6 vrouwen
 - NM: 10 mannen

Start en verloop

- In de **startweek**
 - van de 20 geselecteerden starten er 17 effectief (2 haken alsnog af voor de start – 1 ging alsnog vrij)
 - van de 17 gestarte deelnemers gaat er 1 op transfer en 1 haakt af
 - ze worden vervangen door 2 reservekandidaten en 3 nieuw aangemelde kandidaten
- **Verloop** tot het einde (na de startweek)
 - 2 gaan er vrij tijdens de vorming
 - 1 gaat op transfer om medische redenen
 - 4 deelnemers haken af (2 omwille van lage draagkracht en 2 omwille van motivatie)
 - **13 beëindigen de vorming**

$$20 > 17 - 2 + 5 = 20 - 7 = 13$$

Deelnemersgroep

- Een heel diverse deelnemersgroep:
 - leeftijd ts 19 en 45 jaar
 - heroïne (6), speed (6), alcohol (3), cocaïne (3), cannabis (3)
 - in voorhechtenis (5), geïnterneerd (3), lang gestraft (3), in aanmerking voor BD/ET/VI (3)
- Soms moeilijk stuurbaar...
- Een gemengde groep: moeilijk maar geen tegenindicatie.
- De groepssamenstelling blijft maatwerk op basis van de gescreende kandidaten.

Doel

- Het **verhogen van motivatie**, en bereidheid tot behandeling, met betrekking tot verminderen van het druggebruik
- Het **voorkomen van terugval** in crimineel gedrag
- Het informeren over en/of **in contact brengen** van de deelnemers **met hulpverlening** buiten de gevangenis
- Het **versterken van vaardigheden** om met druggebruik om te gaan
- Het **ondersteunen van** de gedetineerden bij het maken van **keuzes** omtrent toekomstig druggebruik

Inhoud

- 1 startsessie
- 3 sessies rond **productinformatie en schadebeperking**
- 1 sessie rond **hulpverlening**
- 2 sessies rond **verandering**
- 5 sessies rond **terugvalpreventie**
- 2 sessies rond **relaties**
- 2 sessies rond **problemsolving**
- 1 consolidatiesessie.

Uitgewerkt in een **werkschrift** voor de deelnemers

en een **handleiding** voor de hulpverleners

Volgorde

Week 1

1. Startsessie

Kennismaking, afspraken, werkschrift, doel, inhoud, onderzoek

2. Drugs: wilde verhalen en nuchtere feiten

Soorten drugs, risico's, mijn persoonlijke drugkaart, wilde verhalen

3. Hoe de schade beperken bij druggebruik?

De schade bij druggebruik, steun en advies vinden, HIV en hepatitis

Week 2

4. Levensweg

M'n verleden in drugs en criminaliteit, toekomst zonder/met verandering

5. Veranderen: hoe werkt dat?

De cirkel van verandering, waar sta ik in mijn verandering

6. Mijn motieven en doelen om te veranderen

Wat kan mij motiveren?, mijn eigen doelen en hulpbronnen, assertief zijn

Volgorde

Week 3

7. Hulpverlening in en na de gevangenis

de mogelijkheden in/na de gevangenis, CAP, het moet ritsen, mijn opties

8. Val en terugval, triggers, drang en craving

Wat is terugvalpreventie, val, terugval, triggers, craving?

9. Hoge Risico Situaties herkennen

Wat zijn HRS, HRS en triggers, lichaamssignalen?

Week 4

10. Hoe met val en craving omgaan?

Hoe met val omgaan, hoe met craving omgaan, relaxatieoefening

11. Hoe met hoge risico situaties omgaan?

Hoe jezelf beveiligen, voorkom, controleer of vlucht, relaxatieoefening

12. Hoe afstand nemen van druggebruikers?

Hoe anderen reageren, HRS in je relaties, omgaan met emoties

Volgorde

Week 5

13. Hoe problemen oplossen?: stap 1 tot 3

Een probleem omschrijven, stop en denk na, verzamel informatie

14. Hoe problemen oplossen?: stap 4 tot 7

Bedenk alternatieven, beslis, maak een plan, voer je plan uit en stuur bij

15. Hoe de schade beperken bij injecteren of overdosis?

De risico's beperken, eerste hulp bieden, doorbreak de cyclus

Week 6

16. Relaties

Hoe gebruik je relaties beïnvloedt en omgekeerd, mijn belangrijke relaties

17. Afsluitende sessie

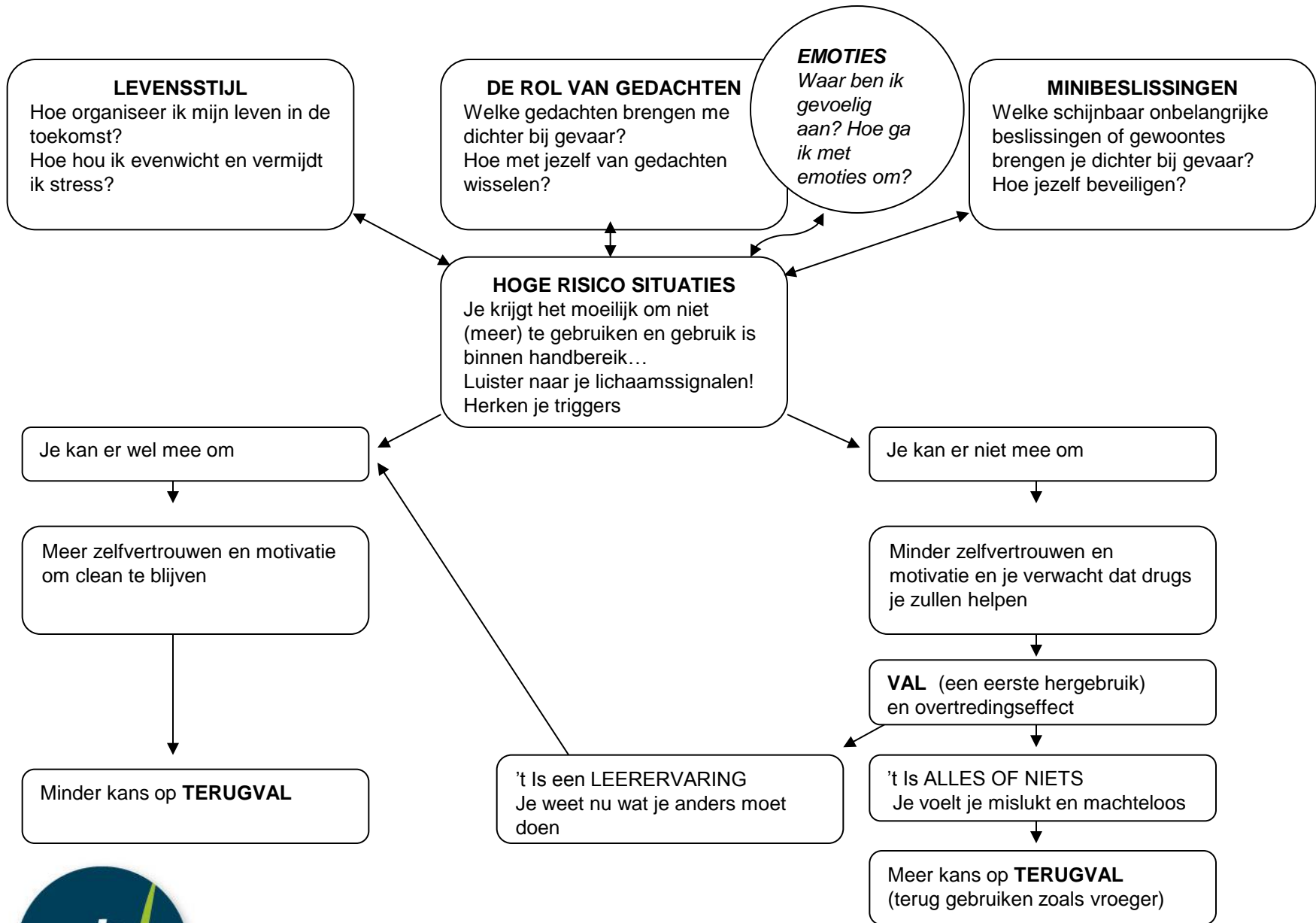
Globaal overzicht, persoonlijke leerpunten, onderzoek, evaluatie

Na de vorming:

18. Certificering

Overhandiging deelnameattest, drugkaart, SOS-kaart...

ALCOHOL

DRUGS DE BAAS!

CRIMINALITEIT - AGRESSIE

Een doel of afspraak formuleren
doe je SMART

HELP !?!

Het moet ritsen!
Geef jezelf en hulpverlening meerdere kansen

Omgaan met emoties

Problemen oplossen
doe je zo!

Hoe jezelf beveiligen?

Veranderen,
hoe werkt dat?

Een toekomst
met/zonder drugs?

Teken je levensweg

EMOTIES
*je kwetsbare
plekken*

Luister naar je
lichaam

SOS-kaart

Je persoonlijke
drugkaart

MINI
BESLISSINGEN
toenaderingsgedrag

RELATIES

De schadelijkheid
van drugs
Hepatitis B/C
HIV

DE ROL VAN
GEDACHTEN
*ik doe wat ik denk
met jezelf van
gedachten wisselen
3 G's*

LICHAAMSSIGNALEN
TRIGGERS
HOGE RISICO
SITUATIES
*een bedreiging voor je
zelfcontrole*

CRAVING
goesting

VAL
*eens uit de
bocht gaan*

TERUGVAL
*gebruiken zoals
vroeger*

EHBO
bij injecteren

LEVENSTIJL
FACTOREN
*evenwicht houden
stress vermijden*

EHBO
Hoe drugs weigeren

EHBO
Hoe aan
craving
weerstaan

EHBO
Hoe met
een val
omgaan

EHBO
bij overdosis

TOLERANTIE
1 + 1 = 3

HRS voorkomen

Omgaan met HRS

Omgaan met VAL - De schade beperken

Gesprekken

- 36 screeningsgesprekken
- 78 individuele **gesprekken**:
 - Bij de **completers** gemiddeld 3.5 gesprekken per persoon
 - Bij de **non-completers** gemiddeld 3.7 gesprekken per persoon
- 18 kortere gesprekjes (aan de celdeur of op de gang) om de deelnemers 'bij de les te houden'
- regelmatig overleg met directie of andere betrokken actoren.

Storende factoren...

- De lijdensdruk vanwege de detentie en het soms lage niveau van de deelnemers is opvallend
- Er zijn veel **storende factoren** (extern of intern):
 - slecht geslapen, last van diarree, conflicten met penitentiair beambten of medegedetineerden, slecht nieuws, gebruik op cel, dokters- of tandartsbezoek, gesprek met JWW of PSD
 - ... maakt dat gedetineerden afwezig blijven of weggeroepen worden en veel input wellicht verloren gaat
 - naast het inhoudelijke gaat **veel aandacht en energie naar het voorwaardenscheppende...**
- **Bezoek** in de NM blijft een storende factor (vooral naar het einde van het project toe).
 - **info-flyer** maken die gedetineerden aan hun **bezoek** kunnen geven...

Ondersteunende factoren...

- Met de directie konden we afspreken dat gedurende de vorming transfers worden vermeden
- Gedetineerden in afzondering vanwege een tuchtmaatregel konden toch deelnemen
 - >< normaal kan dit niet

Evaluatie

(vanuit de lesgevers en de afsluitende sessie)

- De **intensiteit** van 3 maal per week is OK
- Het **pakket** van 17 sessies is net voldoende
- De **volgorde** van de TVP-sessies herschikken
 - van HRS voorkomen > met HRS omgaan > met val omgaan (i.p.v. omgekeerd)
- Iedere sessie met een **rondje** starten
 - hoe voel ik mij – door wat word ik getriggerd
- Werken met **gast sprekers** is een meerwaarde
- Een **werkschrift** op orde houden is moeilijk
 - werken met een vast werkschrift van bij de start

Evaluatie

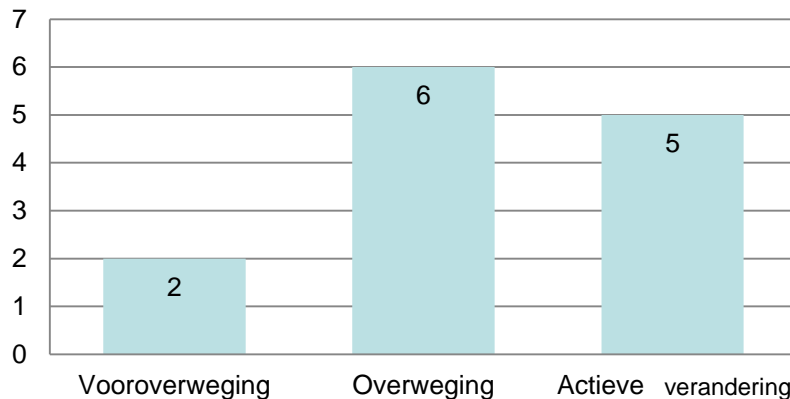
(vanuit de afsluitende sessie)

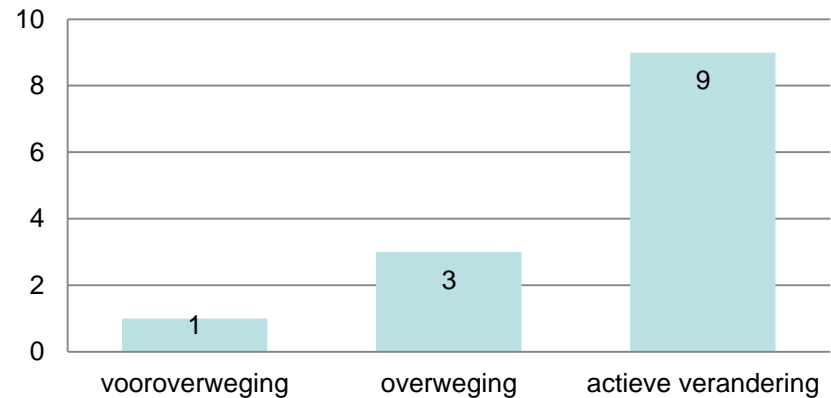
- Ik vind het een meerwaarde om deze vorming in groep te kunnen doen. Ik heb veel geleerd van de andere deelnemers...(10)
- Meer gedetineerden zouden de kans moeten krijgen om deze vorming te kunnen volgen... (9)
- Zolang ik in de gevangenis zit blijf ik gebruiken, maar buiten zal ik proberen minderen of stoppen...(7)
- Ik vond deze vorming best confronterend. Steeds over je problemen met drugs of alcohol moeten praten doe ik liever niet... (5)
- Vertel het niet voort... maar als ik eerlijk ben heb ik toch een aantal keren onder invloed in de vorming gezeten...(5)

Readiness to Change Questionnaire (RCQ-D) (completers)

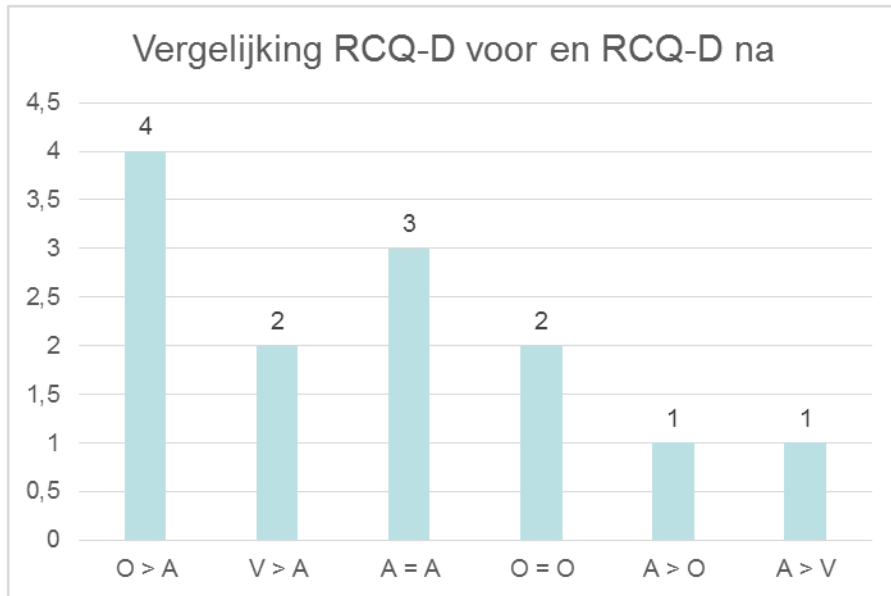
Stadium van verandering vóór programma

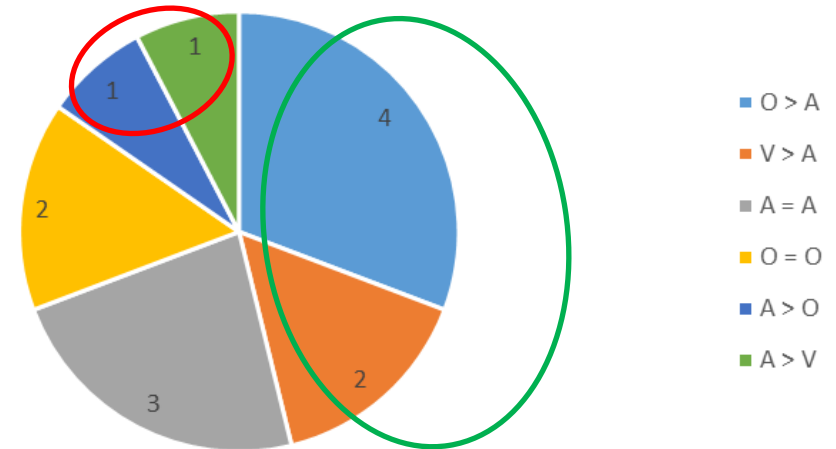
Stadium van verandering na programma

Readiness to Change Questionnaire (RCQ-D) (completers)

Vergelijking RCQ-D voor en RCQ-D na

V = vooroverweging - voorbeschouwing
 O = overweging - beschouwing
 A = actieve verandering

Dank je wel !

